

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

Bp. 265, 28 august 2025

Biroul permanent al Senatului

296, 2.09.2025

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru actualizarea pensiilor cadrelor didactice cu salariile de bază, sporurile și indemnizațiile personalului didactic aflat în activitate*, inițiată de domnul deputat AUR Georgel Badiu (Bp.265/2025).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare crearea unui mecanism de actualizare a pensiilor cadrelor didactice, în funcție de salariile aflate în plată ale personalului didactic activ din învățământul preuniversitar și universitar de stat.

II. Observații

1. În cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) s-a propus reforma sistemului de pensii, inclusă la momentul elaborării PNRR în cadrul Componentei 8 - *Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii*, componentă care cuprinde o serie de reforme și investiții menite să

abordeze principalele provocări cu care se confruntă sistemul public de pensii.

Potrivit celor angajate prin acest document strategic național, sistemul de pensii va fi reformat, refăcut și pus pe baze solide, prin intermediul unui cadru legislativ care să corecteze inechitățile din sistemul de pensii, care să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului și care să respecte *principiul contributivității* în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie.

Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, cu modificările ulterioare, a intrat în vigoare, în integralitate, începând cu data de 1 septembrie 2024.

Adoptarea acestei legi a avut în vedere:

Eliminarea inechităților dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri, cât și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării. Această direcție de reformă este necesară ținând cont de faptul că legislația anterioară, cu numeroasele modificări și completări legislative, a determinat multe inechități care au generat nemulțumiri pensionarilor aflați în plată cu quantumuri diferite, deși au realizat aceeași perioadă de contribuții;

Întărirea *principiului contributivității* astfel încât quantumul pensiei să reflecte activitatea profesională și contribuția la sistemul public de pensii, în raport de veniturile realizate de asigurat, prin introducerea unei noi formule de calcul, bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, care să asigure consolidarea legăturii dintre contribuția plătită și beneficiul acordat;

Potrivit dispozițiilor art. 83 alin. (1) din *Legea nr. 360/2023*:
„*Cuquantumul pensiei se determină prin înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință.*”

Conform prevederilor art. 84 alin. (1)-(3) din *Legea nr. 360/2023*:

„(1) *Valoarea punctului de referință prevăzută la art. 83 alin. (1) reprezintă raportul dintre valoarea punctului de pensie la data intrării în vigoare a prezentei legi și nivelul mediu al stagiilor de cotizare prevăzute de legislația anterioară, respectiv nivelul 25.*

(2) *La data intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință este de 81 de lei.*

(3) *Începând cu anul următor intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință se majorează anual, la începutul fiecărui an, în luna ianuarie, cu rata medie anuală a inflației, la care se adaugă*

50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, indicatori definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

(4) În situația în care unul dintre indicatorii prevăzuți la alin. (3) are valoare negativă, la stabilirea valorii punctului de referință se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă.

(5) În situația în care indicatorii prevăzuți la alin. (3) au valori negative se păstrează ultima valoare a punctului de referință.

(6) În anul 2024, valoarea punctului de pensie prevăzută pentru anul 2023, respectiv de 1.785 de lei, se majorează cu 13,8% și este de 2.032 de lei.

(7) Începând cu anul 2025, procentul de majorare rezultat din aplicarea prevederilor alin. (3)-(5) nu poate fi mai mare decât procentul de creștere al veniturilor din contribuțiile de asigurări sociale la buget sau rata medie anuală a inflației din ultimii 2 ani, indicatori definitivi, cunoscuți în ultimii 2 ani anteriori, comunicați de Institutul Național de Statistică, situație în care se acordă procentul cel mai avantajos.

(8) În luna iunie a fiecărui an, Consiliul Fiscal întocmește un raport referitor la respectarea regulilor de majorare a valorii punctului de referință, conform alin. (3)-(5), precum și la eventualele abateri de la regula de majorare și impactul financiar determinat de acestea. Raportul se publică pe site-ul Consiliului Fiscal.

(9) În situația constatării abaterilor prevăzute la alin. (8), autoritățile competente vor lua măsuri corective, prin modificarea cadrului legal, pentru a compensa impactul financiar, în valoare actualizată netă, generat de majorările ad-hoc ale valorii punctului de referință.

(10) Începând cu anul 2027 și periodic, din 3 în 3 ani, Consiliul Fiscal întocmește un raport privind evoluția cheltuielilor cu pensiile publice în funcție de proiecțiile Ageing Working Group (AWG). Raportul se publică pe site-ul Consiliului Fiscal.

(11) În situația constatării depășirii cheltuielilor cu pensiile publice comparativ cu raportul la care face referire alin. (10), luate în considerare la momentul adoptării prezentei legi, autoritățile competente vor lua măsurile necesare pentru revenirea la referința stabilită, exprimată ca procent din PIB, inclusiv de creștere a contribuțiilor de asigurări sociale de stat.”

Prin urmare, legea reglementează menținerea unui nivel adecvat al pensiilor, prin raportare la riscurile și vulnerabilitățile cu care se confruntă

sistemul public de pensii din România și oferirea de șanse egale la drepturi de pensie adecvate și durabile.

Totodată, mecanismul de indexare a pensiilor este corelat cu realitățile economice. Noul mecanism se bazează pe indicatori reali și predictibili, care să favorizeze creșterea nivelului de încredere în sistem, concomitent cu asigurarea unei predictibilități reale a evoluției pensiilor publice.

De asemenea, sistemul public de pensii are la bază *principiul unicității*, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți asigurații sistemului și astfel, orice măsură care vizează acest sistem se aplică unitar tuturor beneficiarilor acestuia.

Reiterăm faptul că noua lege a pensiilor, în vederea eliminării inechităților din sistemul public, întărirea *principiului egalității și al contributivității*, reglementează o formulă de calcul bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, potrivit *principiului contributivității*, astfel încât să fie corectate mare parte din inechitățile sistemului public de pensii prin eliminarea indicelui de corecție și a stagiului complet de cotizare diferit.

Astfel, noua lege aduce îmbunătățiri substanțiale veniturilor din pensii pentru persoanele care au contribuit mai mulți ani, rezolvă inechitățile care s-au creat pe parcursul anilor și creează un mecanism prin care pensiile cresc în mod previzibil și sustenabil.

Prin urmare, la elaborarea legii s-a avut în vedere eliminarea criteriilor diferite, mai avantajoase, în favoarea anumitor categorii profesionale, de acordare a unei pensii și respectarea *principiilor egalității, contributivității și nediscriminării*.

De asemenea, considerăm că adoptarea unor dispoziții legale prin care să se prevadă actualizarea pensiilor cu salariile de bază, sporurile și indemnizațiile personalului aflat în activitate în situația unei anumite categorii de persoane, ar fi neoportună, având în vedere efortul legiuitorului de a crea un sistem de pensii bazat pe *principiile contributivității, egalității, stabilității asigurării la sistemul public de pensii* și totodată ar genera un tratament discriminatoriu.

2. Cu privire la regimul juridic al pensiilor reglementate prin legi speciale, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că „*acestea se acordă unor categorii socioprofesionale supuse unui statut special, respectiv persoanelor care în virtutea profesiei, meseriei,*

ocupației sau calificării își formează o carieră profesională în acel domeniu de activitate și sunt nevoite să se supună unor exigențe inerente carierei profesionale asumate atât pe plan profesional, cât și personal”¹.

Relevante sunt *Decizia nr. 871 și Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010*, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, în care Curtea s-a pronunțat *a priori* asupra constituționalității unei legi prin care pensiile stabilite pe baza legislației speciale se transformau în pensii din sistemul public de pensii. Curtea a constatat că *„pensiile de serviciu se bucură de un regim juridic diferit în raport cu pensiile acordate în sistemul public de pensii. Astfel, spre deosebire de acestea din urmă, pensiile de serviciu sunt compuse din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială. Partea contributivă a pensiei de serviciu se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat, pe când partea care depășește acest cuantum se suportă din bugetul de stat [...]. Mai mult, în cazul pensiilor militare, întregul cuantum al pensiei speciale se plătește de la bugetul de stat [...]*”.

Totodată, facem trimitere la *Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 18 februarie 2000, în care s-a statuat că *„pensia de serviciu constituie „o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale”*.

Curtea a reținut că *„suplimentul” constituie, de fapt, „această compensație parțială”, pentru că „diferențierea existentă între o pensie specială și una strict contributivă, sub aspectul cuantumului, o face acel supliment. Acordarea acestui supliment, așa cum se poate desprinde și din decizia mai sus amintită, a urmărit instituirea unei regim special, compensatoriu pentru anumite categorii socioprofesionale supuse unui statut special. Această compensație, neavând ca temei contribuția la sistemul de asigurări sociale, ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia”*.

Astfel, având în vedere cele statuate de Curtea Constituțională observăm că inițiativa legislativă stabilește un regim juridic privilegiat pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar și universitar de

¹ a se vedea *Decizia Nr. 900 din 15 decembrie 2020*, *Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 2 martie 2016

stat, nefiind justificat ca o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutelor speciale ale acestora, similar inconvenientelor existente pentru cadrele militare și magistrați.

Așadar, considerăm că prezentul demers legislativ poate aduce atingere art. 16 alin. (1) din *Constituție*, întrucât instituie un privilegiu² nejustificat în raport cu celelalte categorii socio-profesionale care nu beneficiază de o reglementare distinctă a cuantumului pensiei publice.

3. Referitor la art. III din prezentul demers legislativ, arătăm că mecanismul de actualizare „*automată*” este neclar întrucât nu stabilește care este termenul maximal de finalizare a procedurii de actualizare și care este data de la care se acordă sumele rezultate în urma recalculării pensiei.

4. În ceea ce privește art. IV din inițiativa legislativă, semnalăm că nu este clar prin ce act se elaborează normele metodologice de aplicare.

Totodată, menționăm că denumirile Ministerului Educației și a Casei Naționale de Pensii sunt eronate, denumirile corecte fiind Ministerul Educației și Cercetării și Casa Națională de Pensii Publice.

5. Totodată, conform prevederilor art. 13 lit. a) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune, astfel, inițiativa legislativă nu e corelată cu prevederile *Legii privind sistemul public de pensii nr. 360/2023, cu modificările și completările ulterioare*.

6. De asemenea, mai precizăm că, atât în învățământul preuniversitar, cât și în cel superior, personalul didactic beneficiază de pensie în condițiile prevăzute de legislația de asigurări sociale și pensii aplicabilă sistemului public de pensii și completată de *Legea nr.198/2023 a învățământului preuniversitar* și de *Legea nr.199/2023 a învățământului superior*,

² Curtea Constituțională a reținut că „privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat. Așadar, sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite, astfel cum s-a arătat mai sus.” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr. 164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014)

cuantumul pensiei și modalitatea de majorare a acesteia realizându-se potrivit *Legii nr.360/2023*, tocmai pentru a se asigura echitatea între pensionari, mecanismul de indexare a pensiilor fiind corelat cu realitățile economice.

În acest fel, majorările vor fi întotdeauna sustenabile, nefiind nevoie de aplicarea clauzelor suplimentare de creștere a contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

7. Aplicarea prevederilor inițiativei legislative conduce la influențe financiare asupra bugetului de stat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOSAN

PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului